

Josef Hruška ...

... kovářská výroba

Josef Hruška
 Jse narodil 17. ledna 1941 v Ostravě – Zábřehu, jednom z četných míst, kde jeho otec, také kovář, pracovně působil. Trvale se rodina usadila v Kelči, kde se také v otcově dílně vyučil kovářem a podkovářem. Výuční list získal na Pokračovací škole v Rokycanech, poté na doporučení školy pokračoval ve studiu na Uměleckoprůmyslové škole v Turnově, které úspěšně ukončil v roce 1958. Krátce ještě pracovali s otcem soukromě, vzápětí však jejich kovárna včetně zaměstnanců přešla pod Okresní stavební podnik ve Valašském Meziříčí. Zde pracoval až do roku 1989, kdy si založil samostatnou živnost, kterou provozuje dodnes.

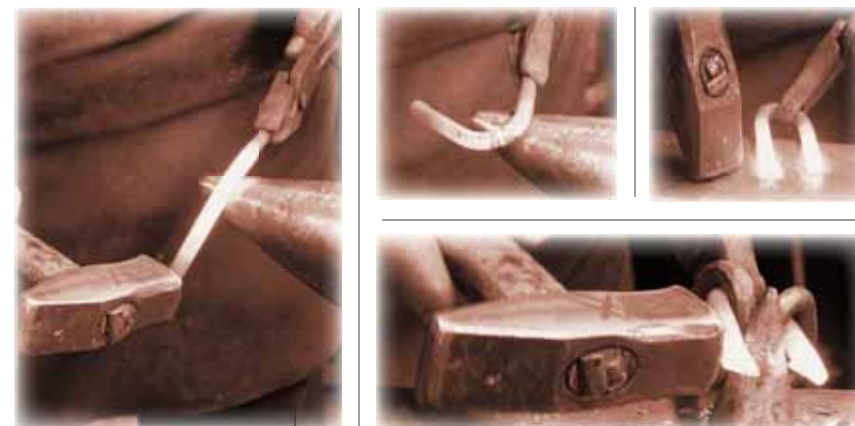
Přes různá omezení daná dobou i technickými možnostmi se snažil o provozování vlastní dílny. V ní mohl zdokonalovat svoje pracovní postupy i experimentovat s novými možnostmi. Snahy o profesní růst vyvrcholily přezkoušením na Ústředí uměleckých řemesel, po jeho absolvování mu byl v roce 1988 přiznán titul „Pracovník uměleckého řemesla – obor umělecký kovář“.

Vedle užitekvé části řemeslné práce se postupně začal zaměřovat také na uměleckořemeslné výrobky. Nejprve to byly ozdobné dveřní kování, zámky, kliky, krbové nářadí a mříže, později se již snažil o vlastní osobitý styl a formu. V jeho práci můžeme nalézt stopy trvalých kontaktů s Alfredem Habermannem, ale také spolupráci s řadou výtvarníků a architektů. Podle návrhů sochaře Ambrože Špetíka

Práce kováře byla v minulosti do velké míry ovlivňována konkrétními zakázkami a prostředím, v němž působil. V zemědělském prostředí vesnic a malých měst to byla především výroba

nářadí a nástrojů pro obdělání půdy a podkování koní. Pouze u zkušenějších se postupně prosazovaly i opravy strojů a zařízení, k nimž však bylo potřeba moderní technické vybavení, které si nemohl dovolit každý. V době, kdy Josef Hruška v otcově dílně sbíral svoje první zkušenosti, musel ještě každý kovář zvládat obojí. Základem jeho práce proto

byla výroba a opravy zemědělského nářadí. Dodnes ovládá tradiční postupy při výrobě motyky, sekery, vidlí, kovaného řetězu, nakování ostří radlice, stočení ráfu a okutí kola, stejně tak jako jednotlivé kovářské technologie počínaje svařováním

v ohni, přes probíjení, klínování, nýtování, až po "balení" ocelové duše do ostří seker. Obdobně rozsáhlou škálu znalostí zahrnuje i jeho podkovářská praxe.

a architekta Paláta vytvořil kovové prvky a mříže v kostele sv. Jakuba ve Valašském Meziříčí, kláštere dominikánek v Olomouci, na zámku Kinských v Kelči a v celé řadě dalších míst. Pokouší se také o experimenty s kovem, kam lze zařadit výrobu damascénské oceli, výrobu puškových hlavni a nožů.

Práce a zručnost Josefa Hrušky se stala námětem k několika dokumentárním filmům, jako jsou Dědicové starých řemesel, Tajemství damascénu či Kouzla s ohněm, které natočil Krátký film Praha a Česká televize. Josef Hruška patří ke generaci kovářů, kteří ještě měli možnost vyučit se tradiční podobě řemesla. Přestože svoje znalosti již nemohl v běžné praxi uplatnit, snažil se alespoň o jejich transformaci a využití při výrobě užitkových předmětů a bytových doplňků. Významnou měrou tak přispěl nejen k zdomácnění kovářské práce v interiéru bytů a veřejných budov, ale také k uchování technologických znalostí a postupů. Ve vhodné chvíli pak umožnil mladé generaci řemeslníků čerpat z těchto zkušeností. Ať již to bylo v jeho domácí dílně nebo na kovářských setkáních na hradě Helfštýně - Hefaiston či

v areálu Valašského muzea v přírodě - Kovářská sobota, vždy se snažil o zprostředkování svých znalostí zájemcům o tento řemeslný obor. Díky své ochotě a rozsáhlým odborným znalostem patří k uznávaným osobnostem v oboru a vyhledávaným konzultantem.

Josef Hruška
U kašáren 23/979
757 01 Valašské Meziříčí
tel. 571 621 737